

9. 6. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Elektronická komunikace versus elektronické komunikace

V oblasti práva komunikačních technologií není zcela zdůrazňován rozdíl mezi pojmem „elektronická komunikace“ a pojmem „elektronické komunikace“, které jsou v této oblasti užívány. Ačkoli obě dvě spojení jsou téměř totožná a velmi úzce spolu souvisí, nejedná se v žádném případě o jeden a tentýž pojem. Snad nejvýrazněji je rozdíl patrný při užívání anglických pojmů „electronic communication“, který v překladu znamená elektronickou komunikaci a „electronic communications“, který bývá nejčastěji překládán jako elektronické sdělovací prostředky, tj. vlastně prostředky elektronické komunikace.

Na jedné straně zde máme legální pojem elektronické komunikace (angl. „*electronic communications*“), který do našeho právního řádu zavedl zákon č. [127/2005](#) Sb., o elektronických komunikacích, jemuž se budu věnovat dále.

A na druhé straně stojí pojem elektronická komunikace (angl. „*electronic communication*“), jež není v našem právním řádu nikde definován. Je to zřejmě proto, že se vlastně jedná o zvláštní druh komunikace ve smyslu sociologickém, která je chápána jako proces sdělování a vyměňování informací ve společnosti a která se uskutečňuje specifickými prostředky. Proto se jej pokusím definovat s pomocí několika zahraničních pramenů, které jej výslovně vymezují. Nutno upozornit, že se v žádném případě nejedná o jediné zahraniční dokumenty, které by se zabývaly touto problematikou. V podstatě se jedná o tři dokumenty velmi odlišné svou právní povahou, v prvním případě jde o mezinárodní úmluvu Organizace spojených národů (dále jen OSN), na jejímž vytvoření se podílela Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL), naopak druhé dva dokumenty jsou vnitrostátními zákony.

Tak především je tento pojem obsažen ve zcela nové Úmluvě OSN o užití elektronických sdělovacích prostředků v mezinárodních smlouvách z listopadu 2005 ⁽¹⁾ (pracovní překlad), která ve svých Obecných ustanoveních přímo definuje pojem elektronické komunikace jako jakoukoli komunikaci, kterou strany mezi sebou činí prostřednictvím datových zpráv, jimiž se mívají informace vytvářené, posílané, přijímané nebo uchovávané pomocí elektronických, magnetických, optických nebo podobných prostředků, a to včetně vzájemné výměny elektronických dat, elektronického mailu, telegramu, telexu nebo telecopy.

Poněkud více obecněji je pojem elektronické komunikace vymezen v britském Zákoně o elektronických sdělovacích prostředcích z roku 2000 ⁽²⁾ (pracovní překlad). Ten elektronickou komunikaci ve svém čl. 15 odst. 1 definuje jako komunikaci přenášenou od jedné osoby k druhé, od jednoho zařízení k druhému nebo od osoby k zařízení či opačně: a) prostředky telekomunikačního systému (tak jak jsou vymezeny v Telekomunikačním zákoně 1984 („*Telecommunications Act 1984*“)), nebo; b) jinými prostředky, ale při zachování elektronické formy.

Poslední mnou zmiňované vymezení je obsaženo v dokumentu nazvaném Zákon o soukromí elektronických sdělovacích prostředků ⁽³⁾ (pracovní překlad), jež byl vytvořen již v roce 1986 a jedná se o vnitrostátní zákon Spojených států amerických. V jeho čl. 12 nalezneme definici, která je sice

techničtěji propracovanější, avšak zaměřuje elektronickou komunikaci do oblasti mezinárodního obchodu. Tento dokument vymezuje elektronickou komunikaci jako jakýkoli přenos znaků, signálů, písma, obrázků, zvuků, dat nebo informací jakékoli povahy přenášených v celku nebo po částech pomocí kabelu, rádia, elektromagnetického, fotoelektronického nebo fotooptického systému, který má účinky na mezistátní nebo zahraniční obchod, ale nezahrnuje taxativně vymezené typy komunikace, jako například ústní komunikaci nebo komunikaci pomocí analogového zařízení.

Ve všech výše uvedených případech je patrné, že elektronická komunikace je zvláštním typem mezilidské komunikace, která umožňuje tuto mezilidskou komunikaci i bez fyzické přítomnosti osob na jednom a též místě. Fyzická nepřítomnost osob na jednom a též místě je vlastně jedním z obligatorních pojmových znaků elektronické komunikace.

Z výše zmíněných vymezení lze v nejobecnější rovině definovat elektronickou komunikaci jako jakoukoli komunikaci mezi osobami, zařízeními nebo osobami a zařízeními, která se uskutečňuje elektronickými nebo obdobnými sdělovacími prostředky při respektování specifických požadavků, které jsou na ni kladeny jednotlivými právními řády.

Pojem elektronické komunikace - legální definice

Zákonný pojem „elektronické komunikace“ byl do našeho právního řádu zaveden v souvislosti s vydáním zákona č. [127/2005](#) Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, který s účinností od 1. 5. 2005 zrušil starý telekomunikační zákon (zákon č. [151/2000](#) Sb., o telekomunikacích). A právě první velkou změnou, kterou nový právní předpis přinesl bylo nahrazení pojmu „telekomunikace“ pojmem „elektronické komunikace“ (angl. „*electronic communications*“).

Prvním a velmi důležitým důvodem této velké změny byla nutnost splnit závazek ČR a zajistit transpozici práva Evropských společenství (dále jen ES)(tzv. regulační rámec ES 2003) do platného právního řádu ČR. Dalším neméně důležitým důvodem změny stávající právní úpravy je prudký rozvoj oboru telekomunikací, ke kterému v posledním období dochází, a to zejména pokud jde o nové služby. Veškeré výše zmíněné okolnosti si proto vyžádaly věcnou změnu dosavadní právní úpravy.

Rovněž i v tomto případě se setkáváme s jistým nedostatkem v podobě chybějící legální definice „elektronických komunikací“, resp. elektronických sdělovacích prostředků. Tato definice není obsažena ani v zákoně o elektronických komunikacích a ani ve Směrnici č. 2002/21/EC Evropského parlamentu a Rady o společném regulačním rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (tzv. rámcová směrnice), ze které náš zákon o elektronických komunikacích vychází. I když tedy zákon upravuje na základě práva ES podmínky podnikání a výkon státní správy, včetně regulace trhu, v oblasti elektronických komunikací, pojem elektronických komunikací nevymezuje.

Na tomto místě si však do určité míry můžeme při definování elektronických komunikací vypomoci s jiným pojmem, a to „sítě elektronických komunikací“⁽⁴⁾. S pomocí tohoto pojmu, tak lze dovodit, že elektronickými komunikacemi jsou systémy, zařízení a jiné prostředky, které umožňují přenos signálů po vedení, rádii, optickými nebo jinými elektromagnetickými prostředky.

Elektronické komunikace jsou v širším slova smyslu společným označením pro konvergenci telekomunikačních, mediálních a informačních technologií. „Elektronické komunikace jsou základním a nezbytným předpokladem pro celkový růst ekonomiky a svou infrastrukturou vytvářejí podmínky pro vznik a fungování tzv. informační společnosti. Prudký rozvoj elektronických komunikací v Evropě i ve světě a nasazování nových technologií, které umožňují zavádění nových služeb, vytvářejí předpoklady pro přechod ke globální informační společnosti propojené sítě.“⁽⁵⁾

Velké změny zaznamenala i institucionální stránka. Oblast elektronických komunikací je v současné době v působnosti Ministerstva informatiky (zejména výkon státní správy, legislativní činnost, analýzy platných právních předpisů apod.). V této oblasti působí vedle ministerstva samostatný regulační úřad Český telekomunikační úřad jako ústřední správní úřad se samostatnou kapitolou ve státním rozpočtu.

Pro oblast elektronických komunikací je charakteristické, že je upravena jednak právními předpisy ČR, ale také právními předpisy ES, protože tato oblast patří v rámci ES do harmonizované oblasti. Z toho důvodu musí návrhy zákonů a prováděcích právních předpisů být v souladu s právem ES.

V současné době je oblast elektronických komunikací upravena následujícími právními předpisy ČR. Především zákonem č. [127/2005 Sb.](#), o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (nutno poznamenat, že nedlouho po svém vydání byl hned dvakrát novelizován), ale také celou škálou jeho prováděcích předpisů. Tyto prováděcí právní normy je možno uceleně nalézt na stránkách Ministerstva informatiky ČR ⁽⁶⁾. Na týchž stránkách jsou také uvedeny základní právní předpisy ES regulačního rámce 2003 a platné části stávajícího regulačního rámce, které mají formu rozhodnutí, ale především směrnic ⁽⁷⁾.

-
- 1) Viz United Nations Convention on the Use of Electronic Communications in International Contracts [citováno 15. února 2006]. Dostupný z: <http://www.uncitral.org/>.
 - 2) Viz Electronic Communications Act 2000 [citováno 14. prosince 2005]. Dostupný z: <http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2000/20000007.htm>.
 - 3) Viz Electronic Communications Privacy Act [citováno 14. prosince 2005]. Dostupný z: <http://www.cpsr.org/issues/privacy/ecpa86>.
 - 4) Viz § 2 písm. h) zákona č. [127/2005 Sb.](#), o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
 - 5) Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [citováno 17. prosince 2005]. Dostupný z: <http://www.micr.cz/ekomunikace/default.htm>.
 - 6) Viz Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [citováno 17. prosince 2005]. Dostupný z: <http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=1153>.
 - 7) Viz Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [citováno 17. prosince 2005]. Dostupný z: <http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=1154>.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Několik poznámek z pera Nejvyššího soudu k nemozem z povolání a důkazní nouzi](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Bezpečnostní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)

- [10 otázek pro ... Piotra Adamczyka](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)